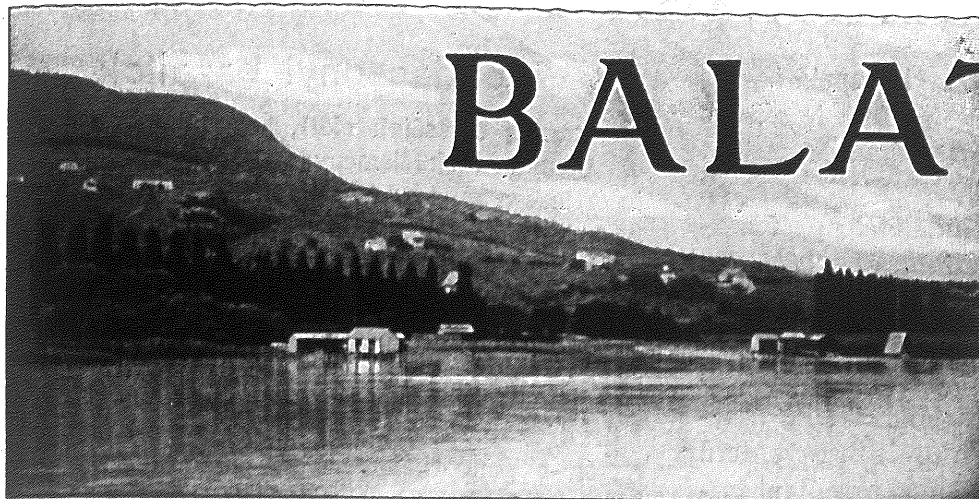

BALATON

A BALATONI
SZÖVETSÉG
HIVATALOS
ÉRTESÍTŐJE

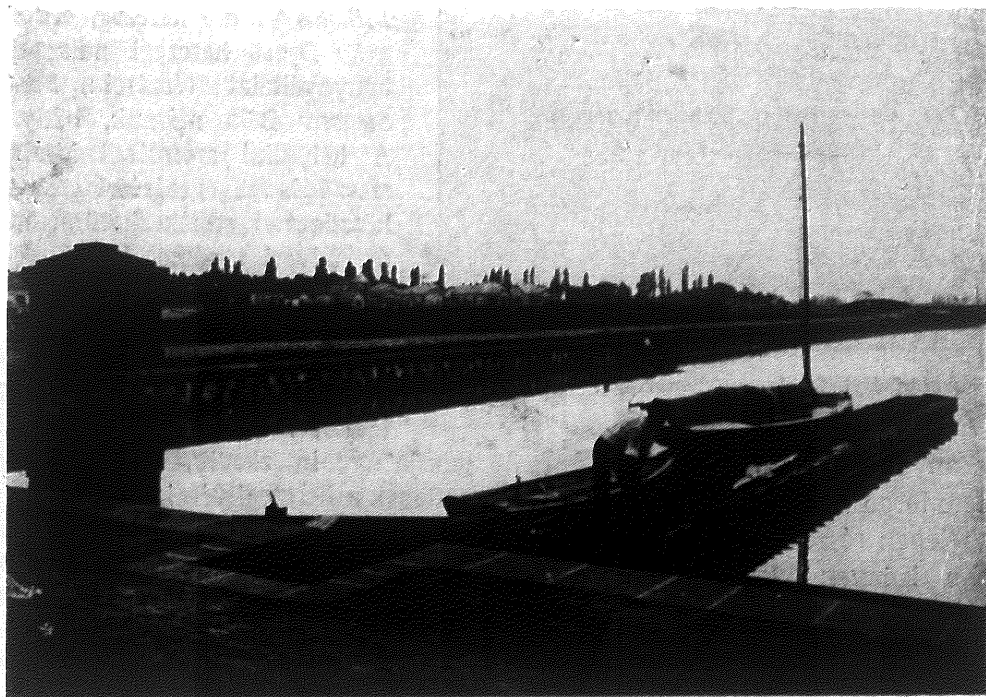
TARTALOM: A miniszteri biztos. — A badacsonyi bazaltok. — Az élelmező szövetkezet. — Jelentés a szövetség múlt évi működéséről. — A Balaton körül. — Hivatalos értesítések. — Hirdetések.

A miniszteri biztos.

A BALATONI Szövetség ismételt előterjesztést tett a m. kir. kormányhoz, hogy a felszínen levő és rendezésre váró nagy horderejű kérések kedvező elintézésre nyerhessenek, teljes hatalmú miniszteri biztost kiküldeni szivesked-

látom azokat egy kézben összpontosítani, annál inkább, mert országos érdek, hogy a balatonmenti fürdők és üdülőtelepek a modern igényeket kielégítő színvonalra emeltessenek.

Ezen intencióból kifolyólag a belügyminiszter úrral egyetértőleg miniszteri biztos kiküldetését határoztam el és a miniszteri biztosi teendők

Balatonboglár: Az új kikötő. — Divald és Monostory felvétele.

jék. E tárgyban a napokban érkezett meg a m. kir. földművelésügyi miniszter úr nagyfontosságú leirata, mely így szól:

«A Balaton magas vízállásából eredő számos feladat, továbbá a balatonmenti érdekek kiszolgálására épült aszfóti villamosközpontnál felmerült tarthatatlan állapotok, nemkülönben a Balatonmentén érdekeltek megnyugtatóra szükséges egyéb intézkedések a teendők oly nagy tömegét hozták felszínre, hogy legcélszerűbbnek

ellátásával dr. sipeki Balás Béla zalavármegyei főispánt bízom meg.

Főbb vonásaiban a miniszteri biztos feladatát fogja képezni:

1. Hogy a Balaton vízállása és különösen az erős hullámverés által okozott károsodásoktól a tómentén épült telepek a 2850/1914 számú rendeletben megjelölt állami támogatás felhasználásával megvédessenek.

2. Hogy ezeken a telepeken a közegészségügyi

szempontokból mellőzhetetlen lecsapolási, vízvezetési és csatornázási berendezések létesíttetésének és általában egységes irányítás mellett megtörténjenek azok az intézkedések, melyek a balatoni fürdőhelyek és üdülőtelepek fellendítése, a fellendülés állandósítása és a közönség modern igényeinek kielégítése végett szükségesek.

3. Hogy az új telepek létesítésének, a parcellázásnak, az építkezéseknek előfeltételei a Balatonnál érdekelt három vármegyében egyöntetű szabályrendeletek megalkotásával megállapításának.

4. Hogy a nyaralóközönség jó és olcsó ellátása a közlekedés terén fogantatandó megfelelő berendezésekkel biztosíttassék.

Balatonboglár: Szentmihályi Gyula gyógyszerháza. — Divald és Monostory felvétele.

5. Hogy az anyaközségek és telepek között ezidőszere fennforgó ellentétek orvoslásával egyidejűleg a telepek részére lehetővé tétessék, hogy magasabb igények kielégítéséhez és a modern haladáshoz szükséges pénzeszközöket maguk részére a községektől függetlenül és azok megterhelése nélkül megszerezhessék.

6. Hogy az aszfóli villamostelep, melynek fennállása és üzemeltetése egyelőre csak a háború tartamára van biztosítva, akként rendeztessék, hogy a községek, fürdőtelepek és magánosok által létesített és több millióra rúgó befektetések sérelmet ne szenvedjenek.

Felhívom a Szövetséget, hogy a miniszteri biztost működésében hathatósan támogassa, és egyben értesítem arról is, hogy rendelkezésem értelmében a balatonmenti érdekeltéket a miniszteri biztos fogja értekezletre egybehívni.

Budapest, 1916 ápr. 10-én. Ghillány s. k.)

A badacsonyi bazaltok.

ISMERTETES olvasóink előtt, hogy Lóczy Lajos tb. tagunk szakvéleménye alapján fölterjesztést intéztünk a m. kir. földművelésügyi miniszteriumhoz, hogy a badacsonyi szép bazaltokat természeti szépségnek nyilvánítsa és ezzel ezen részek ipari kihasználása megakadályoztassék. A múlt év őszén a Badacsonyi Bazaltbánya Részvénytársaság szerződést kötött a herceg Esterházy-hitbizománnyal a badacsonytomaji bánya továbbfejlesztése tárgyában. Aggódalom merült fel, hogy történt-e gondoskodás arról, hogy a déli hegykorona, a szép bazalttornyok és a Kőkapu meglegyenek védelmezve? Illetékes forrásból azt az értesülést nyertük, hogy az urodalom vezetőférfiai gondoltak a szép sziklákra és szerződésileg biztosítani kívánták, hogy a szép bazaltokban kár ne essék. Január 21-én ez ügyben helyszini szemle volt, melyen résztvettek: Nagy Emil dr. udvari tanácsos, mint Esterházy Miklós herceg jogtanácsosa és megbízottja; a földművelésügyi m. kir. miniszter és a Balatoni Szövetség nevében Lóczy Lajos dr., a Magyar Földtani Intézet igazgatója. Ott voltak még a hitbizomány részéről: Nagy Albert udvari tanácsos, jószágkormányzó, Mikolás Vincze hercegi erdőtanácsos, Szolnoky Dezső hercegi műszaki tanácsos; a bányavállalat részéről: Freund Salamon, Strasser Béla mérnök, bányaigazgató stb. A helyszini szemléből kifolyóan elkészült szerződés szövegezéséért csak elismeréssel és köszönettel emlékezhethünk meg Nagy Emil dr. udvari tanácsosról.

A kötött szerződésnek olvasóinkat érdeklő részét a következőkben van módunkban ismertetni:

«A szerződő felek között 25 esztendei üzem idejére megkötött haszonbéri szerződés első pontja úgy intézkedik, hogy joga van a haszonbérőnek a hercegi hitbizomány tulajdonát képező bazaltot a törvények, rendeletek és szabályrendeletek keretén belül tetszés szerint kihasználni, mindazonáltal csakis azzal a kifejezett megszorítással, hogy a badacsonyi hegynek a Balaton felől tekintett vadregényes festői látképe a speciális óriási bazaltoszlopképződményekkel, a bazalt kihasználás által ne érintessék, hanem mint balatoni természeti kincs, épségben fenntartassék.

A mai helyszini bejárás első célja azoknak a pontoknak fixmegállapítása, a melyek ezen körülírás szerint a kibányászás joga alól a haszonbéri szerződés egész idejére kivételnek.

Hogy e tekintetben szerződő felek teljesen kifogástalan dolgot végezzenek, felkérték Lóczy Lajos urat, ezen kérdések legszakavatottabb ismerőjét, hogy a helyszini tárgyaláson résztvéve, a megvédendő területeket szakszerűen körülírni sziveskedjék, a mit azután szerződő felek megállapodásaiknál zsinórmértékül elfogadnak.

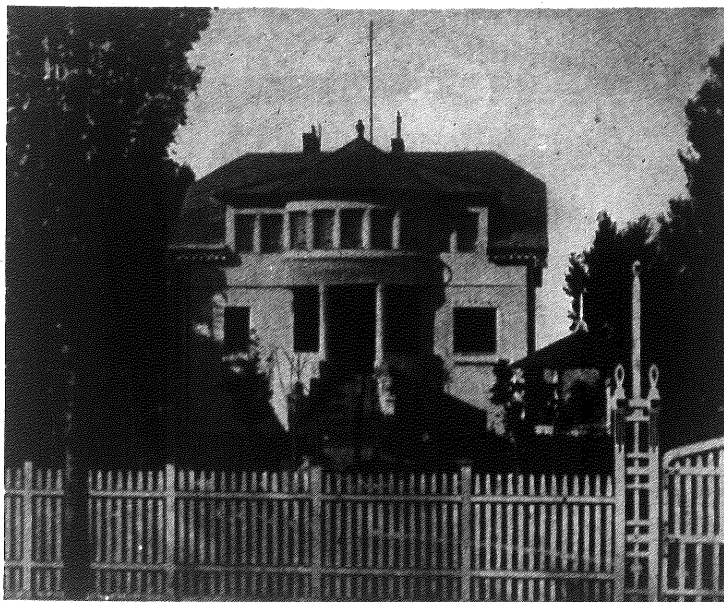
Lóczy Lajos úr ömértósága ezen felkérés folytán a következőket adja elő:

Habár a természeti szépségek megvédése érdekében óhajtanónak mondanám, hogy a Badacsonyhegyén köfajtók egyáltalán ne nyitattak volna meg.

Közzgazdaságunk érdekében és a birtok előnyeinek gyakorlati kihasználása szempontjából nem zárkozhatom el olyan törekvések elől, a melyek a Badacsony nagy vastagságú bazalttelepének kihasználására irányulnak. Ilyen értelemben adtam hivatalos véleményt 132/1910. szám alatt július hó 5-én, mint a Földtani Intézet igazgatója a m. kir. földművelésügyi minisztériumnak 28.882/IX. b/910. szám alatti rendeletére, a melyben a Balatoni Szövetség beadványát a balatoni bazaltok megvédése végett kiadta. A miniszter rendeletére úgy nyilatkoztam, hogy a Badacsony-hegy déli oldalának sziklái a Péntek-árok fejtől a lábdi-i szőlő tördemiczi végéig mintegy másfél kilométernyi vízszintes hosszban minden köfajtó művelettől okvetlenül megvédendők. Ugyan ekként nyilatkoztam a hegy északi oldalán emelkedő «Kökapu» nevezetű sziklacsoporthoz nézve. Az ekként kijelölt két sziklacsoporthoz között a Badacsony-hegy keleti és nyugati oldalán Badacsonytomaj és Tördemicz községek területén a már megnyitott köfajtók kiterjeszthetők; óhajtanónak mondtam ezen helyszíni tárgyaláson s ezúttal is előadom, hogy abban az esetben, ha hosszú évek folyamán keresztül a badacsonytomaji oldalon jelenleg mintegy ötszáz méter hosszúságban elterülő bányafal és a tördemiczi oldal mintegy háromszáz méter jelenlegi bányája a hegy derekán keresztül összeköttetésbe kerülve, ebben az esetben történnék csak olyan megváltozása a hegynek, a mely képét keletről és nyugatról megváltoztatná, ha a balatoni látképet nem is fogná alterálni, miután eképen a hegy derekán keresztül egy mély beréselés támadna.

Ennek meggátlására a századokra számítható kitermelés számára a földalatti művelést ajánlanám, nemcsak azért, mert ezzel a hegy magas fennsíkján nagy vastagságban fekvő rossz minőségű anyagot nem kellene letakarítani, hanem mert száz méternél magasabb bányafalak termelési nehézségei elkerülhetnének. Abban az esetben, ha akár technikai, akár gazdasági okokból ezen ajánlott kímélési mód nem volna keresztülvihető, biztosítandó volna az, hogy a kilátótól és a keresztől a Kökapu felé egy szikolgát menne, egyúttal a tördemiczi rész felé is. Ezen beréselés a reákövetkező lehető befásítással a Badacsony-hegynek mai jellegét, felfogásom szerint, lényegbevágóan nem érinti s mint ilyen, a természeti kincsek védelme szempontjából nem kifogásolható.

Szerződő felek ezen szakvéleményt egész

Balatomboglár: Fodor Gyula fővárosi műépítész nyaralója. — Divald és Monostory felvétele.

terjedelmében magukra nézve elfogadják s ahhoz igazodnak és egyúttal megállapítják, hogy ezen szerződési 25 év alatt még csak megközelítőleg sem mehet annyira a bányászás, hogy ezen szakvélemény szerint védendő területek akárcsak számításba is jöhetnének, mindazonáltal teljes világosság és minden közérdek megnyugtató végett szerződő felek ezen jegyzőkönyvhöz fűzött erdőgazdasági térképen a szakvélemény tételeit az erdőterületekhez viszonyítva, feltüntetik.»

Az élelmező szövetkezet.

A BALATON új intézménye iránt legerősebb érdeklődés mutatkozik Siófokról, Balatonalmádiból, Balatonkeneséről és Balatonfüredről. A többi helyről nagyon szórványosan érkeznek a jelentkezések. Az intézmény tárgyában a legelőkelőbb helyekről érkeztek hozzánk elismerő nyilatkozatok és csupán a mi nehezen szervezkedő és csak a készlet váró közönségünkön múlik, hogy az intézmény még nem áll és szolgálja igen fontos, nagy hivatását.

Balatomboglár: Nyugati villasor. — Divald és Monostory felv.

Balatonboglár: A magaslatról madártávlatból. — Divald és Monostory felvétele.

A kérdést legutóbbi híradásunk óta a következőkben ismertetjük.

A múlt nyári közgyűlés azt az utasítást adta az elnökségnek, igyekezzék akkora érdekeltséget teremteni, hogy Siófokon egy központi szövetkezet legyen a Hangya kötelékében felállítható. Legyen az elnökség rajta, hogy legalább a nagyobb fürdők-ről akkora érdekeltség megnyilatkozását gyűjtse össze, mely elégséges az intézmény és fiókjai szervezésére. Az április 2-án megtartott közgyűlésig sikerült akkora jegyzést összehozni, hogy ezzel egy szövetkezet megalakulása biztosítva lett volna. Azonban a közgyűlés, a múlt nyári közgyűléssel szemben, arra az álláspontra helyezkedett, hogy minden nagyobb fürdőnek külön-külön kell megcsinálni a szövetkezetét. Ami a dolog nehezebb része, mert a külön-külön szövetkezetek megszervezésénél, aránylag nagyobb érdekeltség és alapítói összehozására van szükség, mintha egy központi szövetkezet, az egész Balatonra kiterjeszkedő hatáskörrel, alakul meg.

A közgyűlés határozata alapján, a tovább szervezés munkája folyik. És amennyiben a külön-külön szövetkezetek megvalósítása — tekintettel a nem kielégítő jelentkezésre és a nagyon is közelgő fürdőidényre, — be nem következhetnék, erre az esetre a jegyzett összegek felhasználásával, melyre nézve egyénenként fogjuk kikérni a hozzájárulást, más célszerű megoldási módot keresünk, hogy az élelmezési kérdések megjavításán sikerrel közreműködünk. Az április 2-iki közgyűlés határozata értelmében kérjük mindazokat, a kik üzletrészeket jegyeztek és azok ért. két még be nem fizettek, azt befizetni szíveskedjenek, mert a szóban levő intézmény iránt való közérdeklődést csak a tényleges, megtörtént befizetések alapján lehet elbírálni.

Multkori kimutatásunk óta a következők a következő sorrendben jegyeztek üzletrészeket:

Veninger Antal magánzó 100 K, Iklódy Szabó János dr. orsz. képvis. 100 K, özv. Udvardy Jánosné

magánzó 50 K, dr. Rada István kanonok 50 K, Wallaszky Gusztáv magánzó 50 K, Aszódy Tamás postamester 50 K, Zsófia orsz. gyermekszanatóriumegyesület 100 K, Veszprémi Takarékpénztár r. t. 200 K, dr. Erős János orvos 25 K, Rosznag István ny. déli vasúti felügyelő 100 K, Zwicker Béla intéző 100 K, báró Barkóczy Ilona 25 K, Kránitz Kálmán püspök 50 K, Löbl Mór szállótulajdonos 25 K, Szárszói fürdőegyesület 25 K, Zsolnay

Miklós főrend, iparkamarai elnök 250 K, Bernáth Elek főigazg. 25 K, Novák Jenő fürdőigazg. 25 K, Mészöly Gáspár ny. főimn. igazg. 50 K, Kauzli Dezső apátkanonok 100 K, dr. Józsa Fábián orvos 50 K, Széchenyi Aladár gróf 100 K, Keszthelyi ipari és gazdasági szövetkezet 100 K, Baur György birtokos 50 K, Rauszek E. Jenő mérnök 25 K, Kempelen Béla genealogus 25 K, Kéth József állomásfőnök 100 K, Benacsek Béla főkönyvelő 50 K, dr. Eöry-Szabó Jenő törvényszéki elnök 25 K, Kempelen Gyuláné nyaralótulajdonos 25 K, Molnár Endre építész 25 K, Kluge Ferenc gazdasági főfelügyelő 50 K, dr. Romy Béla ny. államtitkár 100 K, Bogyó Samu kir. tanácsos 25 K, boglári Simon Jakab udv. tanácsos 100 K, Forgó Károly kávéháztulajdonos 100 K, Jánosy Boldizsár ny. főgimnáziumi tanár 75 K, Kőszegi József birtokos 25 K, Decker Aladár dv. felügyelő 100 K, Wildenauer János birtokos 25 K, Stréda Antal birtokos 25 K, Békefy Lajos birtokos 25 K, Schandl Jánosné vendéglős 25 K, Fodor Ignác birtokos 25 K, Horváth Imréné birtokos 25 K, Balika Boldizsár birtokos 25 K, Frivalszki János birtokos 25 K, Rupper József birtokos 25 K, Kálmán Lőrincz birtokos 25 K, Siófoki csendőr őrs 25 K, Csepeli Károly birtokos 50 K, Kozma József birtokos 25 K, Csepeli Ferencz birtokos 50 K, Suli József birtokos 25 K, Kálmán Mihály birtokos 25 K, K. Szabó Antal birtokos 50 K, Pintér Mihály birtokos 25 K, Szabó János birtokos 25 K, Torkós Pál plébános 25 K, Sziváry István 25 K, Antal János birtokos 25 K, Gruber Józsefné 25 K, Amanesics Antal kapitány 25 K, Erdős József birtokos 25 K, Tóth Péter birtokos 25 K, Nagy Károly birtokos 25 K, Krausz János 25 K, Vörös Gyula gyógyszerész 100 K, Reisz Ádám építész 25 K, Szőládi János birtokos 25 K, Saly Sándor birtokos 25 K, Pálffy Pál birtokos 25 K, Nagy Imre birtokos 25 K, Horváth Istvánné birtokos 25 K, Sulok Béla 25 K, Horváth Gyula birtokos 25 K, ifj. Kálmán Imre birtokos 25 K, Somogyi Lajos birtokos 25 K, N. Csepeli János birtokos 50

K, cs. *Pintér* József birtokos 50 K, *Timár* János birtokos 50 K, *Soós* Péter birtokos 25 K, *Szalai* János birtokos 25 K, *Suli* Mihály birtokos 25 K, *Gyömörei* József birtokos 25 K, *Töltinger* Gyula birtokos 25 K, *Séta* Józsefné birtokos 25 K, *Erdős* János birtokos 25 K, *Horváth* Kálmánné birtokos 25 K, «*Fogas*»-szálloda 250 K, *Teleki* István birtokos 25 K, *Kiss* Nándorné 25 K, *Tóth* Sándor birtokos 25 K, *Amanesics* Karolin 25 K, *Brukner* Alajos 25 K, *Goldberger* Ferencz 25 K, *Mayer* A. Lajos gépész 25 K, *K. Nagy* Dezső főmérnök 50 K, *Horváth* Andor 25 K, *Fallér* Pál 50 K, *Erhardt* Károly 25 K, *Fodor* Károly 25 K.

(Folytatjuk.)

Jelentés a szövetség múlt évi működéséről.

Tisztelt közgyűlés!

A lefolyt esztendő talán a legnehezebb volt mindazok között, melyek felettünk elmulottak, a mióta balatoni fürdőletről beszélni tudunk. A háborus események nem kedveznek a fürdőletnek. Ez a körülmény eredményezte, hogy a múlt nyáron kisebb fürdőink éppenséggel nem teltek meg. Ezzel szemben a nagyobb fürdőinket némileg megtöltötte az a vagyonos osztály, a melyik a fokozott kiadásokat is elbirja. Azonban a középkeresetű családok ezrei maradtak el, a kik pedig a legállandóbb és leghivebb barátai a Balatonnak. A megélhetés nehézségei, a kedvezőtlenbbé vált családi viszonyok lemondani kényszerítették őket a nyaralás örömeiről. Nagyon kell fájlalnunk ezt, de egészen bizonyosra vesszük, hogy ezek a nem a saját jószántukból, hanem a *kedvezőtlen körülmények* folytán elmaradt családok ismét fel fogják kincses vizünk partjait keresni.

A nagy világlázlás következtében árván maradt fürdőtelepeinken csüggedő reménységgel várták a jövő alakulásait. A helyzethez alkalmazkodva, már múlt télen megindítottuk a mozgalmat, hogy az üresen álló fürdőket a kora tavasz beálltával engedjék át *katonaiüdültelepek* céljaira. A Vöröskereszt-Egylet központi igazgatósága külön megbízottat állított a balatoni katonai üdülőkünyeinek intézésére. A megbízottal a Szövetség együtt munkálkodott és jelentős sikerek mutathatók fel minden téren. Hogy az anyagiakban is kellő

eszközök álljanak rendelkezésre, a Vöröskereszt-Egylet központi igazgatóságának közvetlen felügyelete mellett a Szövetség választmányi tagjaiból megalakult a Balatonikatonai üdülötelepeket gondozó bizottság, külön nagy női bizottsággal. A bizottság céljaira, körülményeinkhez képest, igen szép összeget, közel 12.000 koronát sikerült gyűjteni és több ezerre rug a részben vásárolt, részben összegyűjtött kórházi felszereléseknek a száma. A bizottság három kórházat, illetve üdülötelepet tartott fenn és pedig Hévízen, Tihanyban és Badacsonyan, és három be nem töltött kórházat bocsátott rendelkezésre Tapolczán, Balatonkenesén és Balatonalmádiban. Kiterjesztve mindinkább tevékenységét, e tavaszon Hévízen ismét nagyarányú működést fog kifejtetni. A gondozó bizottság kórházai-ban és a Balaton különböző fürdőhelyein munkálkodó többi kisegítő- és tartalékkórházban ezideig több mint tizenkétezer katonát ápoltak a legszebb sikerrel.

A gondozó bizottság működése mellett, a Vöröskereszt-Egyleti központi megbízottal karöltve hat Vöröskereszt-Fiókegyletet szerveztünk: Somogykilitin, Kőröshegyen, Balatonalmádiban, Tihanyban, Badacsonytomajon és Hévízszentandrason. Ma a Balaton partján, a korábban szervezett fiókegyletekkel 11 vöröskeresztes fiókegylet fejt ki áldásos tevékenységet.

A szövetségnek alapszabályszerű kötelessége, hogy a *balatonvidéki termelést* okszerűen szervezze. Természetszerűleg abban a keretben, a mely szorosan összevág úgy a fürdőtelepek érdekeivel, valamint a balatoni gazdasági élet általános követelményeivel.

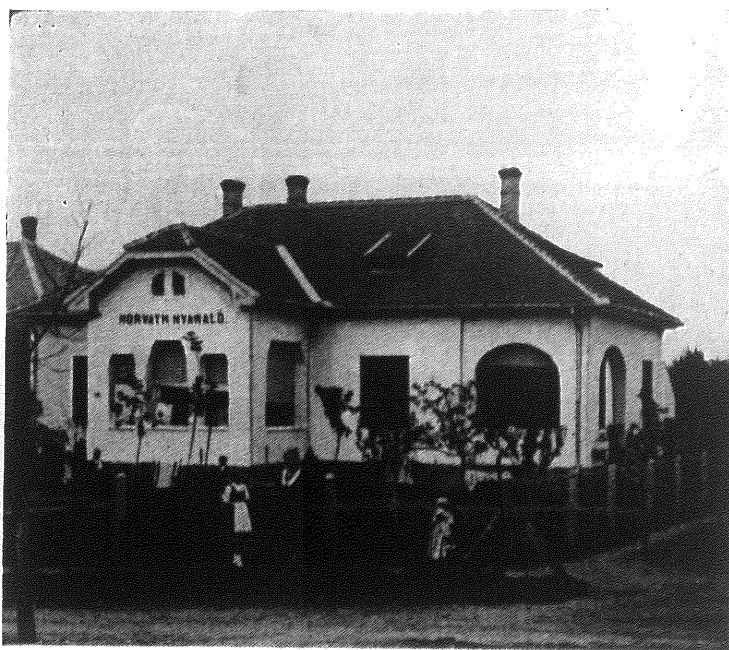
Régen hangoztatott igazság, hogy a Balatonvidék lehetne az ország legnagyobb és legszebb gyümölcsöskertje és országszerte híres lehetne az a konyhakerti termés, a mi itt terem, csak fejleszteni kell a tudást, az ízlést, a szakértelmet és az e fajta tevékenységet szolgáló hajlamokat.

Balatonboglár: Boglári Simon Jakab udv. tanácsos nyári lakása. -- Divald és Monostory felv.

Egyik legelső tevékenysége volt a Szövetségnek, a somogykilitii minta-zöldségtermelőtelep megszerzése, hogy a vidék népét kioktassuk a *zöldségtermesztés* titkaiban. Nem volt a feladat könnyű és még ma sem túlságosan nagyok a kilátások, hogy a foglalkozási ágat olyan széles arányban sikerül elterjeszteni, mint a hogyan az kívánatos volna, ámde a gyökér évről-évre mégis erősödik.

A mult esztendőre vonatkozóan ugyan a mintatelepnél visszaesés állott be, mert a telep munkásainak legtöbbje másirányú szolgálatot teljesít és a telepnak csak egy harmadrészét lehetett konyhakertszerűen megművelni. Tekintve az egyre növekvő drágaságot és nemcsak a fürdőtelepeket, de számítva a Balaton partján elhelyezett katonai kórházakat is, aggodalmasnak láttuk a helyzetet, miért is új módszerhez kellett nyúlni, hogy a régeb-

Balatonboglár: Horváth István nyaralója. — Divald és Monastery felv.

ben divatban volt zöldséguzsora ismét fel ne lépjen. Megfelelő, kellően megindokolt előterjesztésünkre a m. kir. földművelésügyi miniszter rendelkezésünkre bocsátotta az állami kísérleti és magtermelőtelepek *magfeleslegeit* ingyenes kiosztásra, melyet 22 parti község lakói között sok ezer csomagban ingyenesen szétosztottunk. A miniszter úr elismerő helyesléssel vette tudomásul az e tárgyban való jelentésünket és a folyó évben ismét jelentékeny mennyiségű konyhakerti magvat engedélyezett. Ennek a szétosztása kellő körültekintéssel a legutóbbi hetekben történt meg. (Folytatjuk.)

A Balaton körül.

Új alapítótágok. Az igazgató-választmány legutóbb tartott ülésében örömmel vette tudomásul ama bejelentést, hogy öt új alapítótág jelentkezett. A *Kiváltságos ciszterci rend* Zircz, a *Magyar Kegyes-tanítótrend* Mernye, *Mészöly* Gáspár ny. főgimn.

igazg. Nagykörös, *Vida* Arthur építész Budapest, *Balatonboglári fürdőegyesület*. Korábbi alapítványukat 200 koronára kiegészíteni szivesek voltak: *Széchenyi* Aladár gróf, *Rada* István dr. prelátus-kanonok, *Kaposvár r. t. város közönsége*.

Tekintettel a szövetség folyton fokozódó szükségleteire és nagyobb erő kifejtetésére, hálásak lennénk, ha tehetősebb szövetségi tagjaink az alapítótágok sorába átlépni szivesek volnának.

Az igazgató-választmány tanácskozása és a közgyűlés. Április hó 2-án Budapesten volt a közgyűlésünk, melyet az igazgató-választmány tanácskozása előzött meg. Az értekezletet *Óvári* Ferencz dr. és *Hertelendy* Ferencz alelnökök vezették, miután *Batthyány* Lajos gróf elnök külföldi uton volt. Az igazgató-választmányi ülésen *Ghillány* Imre báró megbízásából *Kvassay* Jenő miniszteri tanácsos közölte, hogy a legközelebbi napokban a kormány miniszteri biztost fog a Balatonra kinevezni a fennforgó legfontosabb ügyek és kérdések elintézése céljából. A választmány ez elhatározás fölött mély köszönetét nyilvánította.

Élénk érdeklődést keltett a *Löb* Ignác szövetségi tag által bemutatott gyékényrost és szövetek. A kérdéssel úgy a választmányi, valamint a közgyűlés is foglalkozott és ki-mondották, hogy a balatonvidéki gyékényfeldolgozása érdekében megfelelő mozgalmat indítanak. A gyékényből előállítható rost teljesen pótolni hivatott a jutát és a kókuszt, tehát a legkülönbözőbb célokra sikerrel felhasználható. A közgyűlés *Hertelendy* Ferencz, *Óvári* Ferencz dr. alelnökökből, *Lóczy* Lajos, *Spiegel* Szigfrid, *Iklódy-Szabó* János választmányi tagokból és *Cséplő* Ernő titkárból álló bizottságot küldött ki. A bizottságban helyet foglalnak a vállalkozók részéről *Eitner* Zsigmond, *Löb* Ignác és *Löb* Ernő.

A közgyűlés a jelentés ismertetése és a hozzászólások után tudomásul vette a számvizsgáló-bizottság jelentését. A szövetség mult évi összes bevétele 55.452.01 korona, összes kiadása 47.300.33 korona volt. A szövetség tiszta vagyona 38.709.65 korona. Kezel a szövetség a csobánczi kurucz-emplék javára 4223.75 koronát, a balatonfüredi szegény szívbetegek-alap javára 2512.72 koronát. A Glatz-emplék javára 2095.— koronát. A jelentések során helyesléssel vették tudomásul, hogy a balatonfüredi és balatonaligai kikötők építésének ügye csupán a háborus viszonyokból kifolyóan késik és hogy készülnek a tervek a balatonkenesei kikötőre vonatkozóan is. A közgyűlés *Mészöly* Gyula választmányi tag indítványait a hajózás és fürdőélet fejlesztése, továbbá a fürdőtörvény megalkotása ügyében a választmányhoz tették át. Élénk megbeszélés tárgya volt a balatoni élelmező-intézmény ügye. A Hangya-szövetkezet képviseletében *Horváth* Géza, a Háztartás-szövetkezet igazgatója ismertette azokat a célravezető teen-

dőket, melyekkel a balatoni fürdők ellátása, leginkább megoldható. A közgyűlés szükségesnek mondotta ki az élelmezőszövetkezet megalakítását, minden nagyobb fürdőhelyre és felhívta az elnökséget, hogy a szükségesnek látszó lépéseket tegye meg abban az értelemben, hogy a szövetkezeti élelmezés már a nyáron életbeléphessen.

Burchard-Bélaváry Rezső dr. azzala támadással foglalkozott, mely **Kvassay** Jenőt, mint az Országos Vízépítési Igazgatóság főnökét érte egyik fővárosi napilap hasábjain **Lázár** Pál részéről, a vízi bajok alkalmából. **Óvári** Ferencz dr. ügyvezető alelnök és mások hozzászólása után egyhangúlag bizalmat és elismerést szavazott a közgyűlés **Kvassay** Jenő miniszteri tanácsosnak, jegyzőkönyvbe foglalván a balatoni ügyek körül kifejtett évtizedes önfeláldó és eredményes munkálkodásának teljes elismerését. Köszönetet mondott még a közgyűlés **Szász** Károly dr. képviselőházi alelnöknek és **Iklódi-Szabó** János dr. orsz. képviselőnek azokért a hasznos munkálkodásokért, melyekkel különböző balatoni ügyeket felkarolni szívesek voltak.

A jelentés kapcsán az ügyvezető alelnök mutatott rá arra, hogy azok a jelentős feladatok, melyekre a jelentés is hivatkozik, tetemes munkát fognak róni a Szövetségre. De ezek ügyében főként a kiküldendő *kormánybiztos* fejthet ki kiválóan hasznos működést. A Szövetség több kérdésben való tevékenységét a m. kir. kormány különös jóakarattal támogatta. Javasolja ezért, hogy **Tisza** István gróf miniszterelnöknek, **Ghillány** Imre báró, **Harkányi** János báró, **Hazai** Samu báró minisztereknek a közgyűlés köszönő táviratokat küldjön. A közgyűlés egyhangúlag emelte ezt határozattá.

Grünhut Henrik arra hivatkozott, hogy megessett, hogy a balatonvidéki kitűnő gabonát innét elvitték és helyette rosszabb minőségűt hoztak. Hasson tehát oda a Szövetség, hogy a balatonvidéki gabona elsősorban ennek a vidéknek az élelmezését szolgálja. A továbbiakban a figyelmet felhívja a Balaton-Mura-Dráva csatorna ügyére és hogy ennek a tervnek a megvalósítása minő nagyfontosságú volna a hazai vízi utak kérdésénél. A közgyűlés **Grünhut** indítványait a választmány hatáskörébe utalta.

Egyes, a választmányi ülést és közgyűlést foglalkoztató kérdéseket külön címelek alatt tárgyalunk.

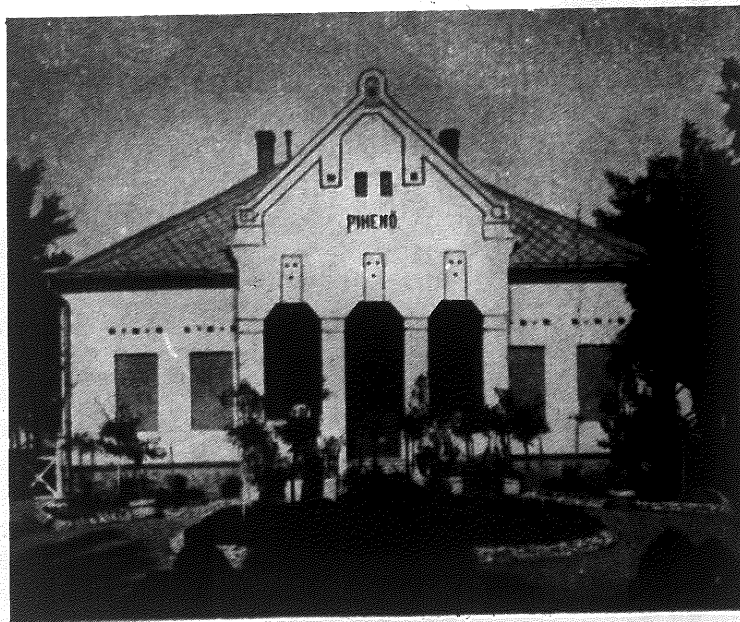
Előadás a Balatonról. A *Régészeti és embertani társulat* március hó 28-án **Forster** Gyula báró titkos tanácsos elnöklésével tartotta meg közgyűlését. A közgyűlés tárgysorozatán szerepelt **Kuzsinszky** Bálint dr. másodelnök, egyetemi tanár tartott vetített képekkel kísért előadása: *Egykét fejezet a Balaton környékének arkeológiájából.* A Balaton mellékének római kori települési viszonyainak fejtegetéseiből kiin-

Balatonboglár: **Óhegyi Schwaab** Alfréd altábornagy villatelepeéről. — Divald és Monostory felvétele.

dulva, évek hosszú sora óta folytatott kutatásai alapján összefoglaló képet adott az itteni római épületmaradványokról és nevezetesen a villák különböző típusait ismertette behatóan. A nagyszámú közönség az érdekes előadást élénk tetszéssel fogadta.

Roboz István. Az ország legöregebb ujságírója, **Roboz** István királyi tanácsos, a Ferencz József-rend lovagja, az arany érdemkereszt tulajdonosa, lapszerkesztő, a Balatoni Szövetség tb. tagja, 92 éves korában Kaposváron elhunyt. A megboldogult 70 esztendőn írt szeretettel, rajongással a Balaton szépségeiről és kincseiről. Csak egy éve, hogy írta sajátkezű levelében hozzánk: «Soha nem szüntem meg az országnak ezt a legnagyobb, legfényesebb tükrét — mint nevezni szoktam — az ország közönsége előtt dicsőíteni, a milyen gyógyhatására, a lélek és kedély acélozására csak egy van az országban!... Legyen áldott forrásaid napsugártól csókol minden cseppje, mely a világrengető háború száz csatájában vérző hőseink, hadi erényekben tündöklő vitézeink sebeit gyógyítja!... S ha majd a végzet kiüti kezéből a tollat, ez lesz benne a végső hét aranyos

Balatonboglár: **Spett** Ferencz dr. budapesti ügyvéd nyaralója. — Divald és Monostory felvétele.

Balatonboglár: Dr. Négyesy László egyet. tanár nyaralója. — Divald és Monostory felvétele.

betű: *Balaton!*... Több mint félszázadon át volt Balatonfüred hű fürdővendége. Emlékét kegyelettel őrizzük meg!

Jótekonycélú ünnepély Balatonfüreden. Az állami polgári fiúiskola kiválóan sikerült ünnepélyt rendezett márczius 4-én. Az anyagi cél volt: pénzgyűjtés, beteg és rokkant katonáink javára, hogy azok gyógyulást találjanak és hogy a hadbavonultak gyámolnélküli családtagjai segílyt nyerhessenek. Az erkölcsi cél volt: nemes szellemi szórakozás. Mindkét cél fényes eredménnyel valósították meg és az ünnepély közel 1000 korona tiszta jövedelmét juttatott a háború sebeinek enyhítésére. A rendezőség, élén Nánay Sándor igazgatóval, Ketting Ferencz, Szuhács János és Balogh Endre tanárokkal, magas színvonalú, művészi élvezetet szerzett a megjelenteknek. Főként Ketting tanár fáradozott sokat a siker érdekében.

Az intézet gyermek-, ének- és zenekara kiváló tökéletességgel betanított darabokat adott elő. Két szindarab is került előadásra. Zilahy Lajos: «A rongyos katona» című mesejátéka, továbbá előadták Kozák Jolán: «A mit az éjszaka mesél» című színjátékát, melynek élvezetes és megkapó zenéjét Ketting Ferencz szerezte. A szereplők közül kitűntek kiváló alakításukkal: Kerepeszky Piroska, Szlávi Erzs, Herczeg Erzs, Cséplő Aranka, Nánay Klári, Hirschfeld Mariska, Györffy Lajos, Bódiss György, Nagy Dezső stb. Balogh Endre tanár ezután Ketting Ferencz szép nótáiból énekelt el néhányat és keltett vele lelkes hatást. A műsor egyik legkiemelkedőbb pontja volt Somogyi Károly dr. balatonfüredi ügyvéd: «Hazatért hős» című melodramája, melyhez Ketting tanár írt nagyon jól sikerült zenekíséretet. A darabot Vaszary Alexa szavalta mély érzéssel és kiváló előadó művészettel. Györffy Lajos szavalata, majd Balogh Endre éneke követte ezt s végül a gyermekkar következett egy befejező énekkel. A jótekonycélra felülfizettek: Szentes Géza 20 K; özv. Oblatt Rudolfné 15 K; Vurglics Ágoston, Zágór Pál, özv. Engel Gyuláné, Perl Jenő, Huray Anna, Kutasi Imre, ifj. Kutasi Imre, Molnár Antal, Lipnik Jenő, Fábán János, Nagy Dezső és Umbach

István 10—10 koronát; Láng Vilmos 9 K; Györffy Imre 8 K; Faragó Adolf 6 K 10 fillért; Nagy Lajos, Bedegi Gábor és Juranek N. 6—6 koronát; Fodor Ferencz 6 koronát; Szikora Vilmos, Halbik Cziprián, Szűts Károly, Kovács Gyula, Györffy Lajos, Czobor Béla, Bebesi István, Vaszary Ernő, dr. Arácsi Gyula, Nánay Sándor, Marton Mór, Kozma István, dr. Rosenberglajos, Simon Ferencz, Németh Lajos, Hordós Ferencz, Löbl Mór, Ligeti Jenő, Steinbock József, özv. Protivinszky Fülöpné, Toma István és Balogh Endre 5—5 koronát; Zwicker Béla, özv. Koller Károlyné, Vörös Dániel, Vatter Géza, Sattler Gyula, Gáspár Imre, dr. Vágó Jenő, Zollner Armin, Reznyák Albert, Fekete József és Reviczky Sándor 4—4 K-t; Csekő Nándor, Koronczay

József, dr. Somogyi Károly, Bóti János és Horváth Gyula 3—3 K-t; Szlávi Mór, Löwinger Simonné, Závodszy István, Somogyi Károly, Soos Gyula, Mészáros István, Löwinger Miksa, Löwinger Ignácné, Hirschfeld Dezső és Romics János 2—2 koronát; Pollák Vilmos, Pollák Vilmosné, Horváth Ferenczné, Kerepeszky Pál, Ivancsics Ferencz, Kántor Sándor, Andrassy Kálmán, Ujhelyi Imre és dr. Stolezer József 1—1 koronát.

Uj szövetségi tagok. Az igazgató-választmány legutóbbi ülésén felvételt nyertek a rendes, illetve a pártoló tagok sorába: Halmi Nándor m. kir. gazdasági felügyelő Veszprém, Hencz Ferencz jószágkormányzó Németsürü, dr. Kacsokics Mihály földbirtokos Béndekpuszta, Molnár Aladár községi jegyző Balatonkenese, dr. Kenessey Albert orvos Kolozsvár, Karmel Sámuel Ferdinánd kapitány Balatonfüred, Mészöly Ödön őrnagy Budapest, Pollasek Károly főhadnagy Budapest, dr. Somogyi Károly ügyvéd Balatonfüred, dr. Emánuel Győző kir. táblabíró Szabadka, Nagyabony község, Koppánymegyer község, Boross Jenő uradalmi intéző Szántód, Walaszky Gusztáv magánzó Balatonkenese, Nagykanizsai Takarékpénztár Részvénytársaság, Löb Ignác tkp. igazgató Csabrendek, Stern Géza nagybérő Balatonkenese, Rónay László mérnök Budapest, Erhardt Károly vízvezetési művezető Siófok.

Mag- és palántakiosztás. A m. kir. földművelésügyi miniszter ezévben is módot nyújtott arra, hogy a Szövetség útján balatoni kistermesztők között különböző konyhakerti magvak és palánták legyenek szétoszthatók. A magok engedélyezésére vonatkozó leirat a többiek között a következőképen szól: «Megnyugvással vettem tudomásul azt a tevékenységet, melyet a Szövetség az 1915. évben általam adományozott konyhakerti vetőmagvak felhasználásával a Balatonvidék lakosai között a zöldségtermesztés érdekében kifejtett. A szövetségnek ugyanezen irányban a folyó évben kifejtendő buzgó továbbműködését részemről is a lehetőség szerint támogatni óhajtván, elhatároztam, hogy az állami kertészeti telepek vetőmagkészleteiből ezúttal is rendelkezésére bocsátom a Szövetségnek az átenged-

hető mennyiségeket. Értesítem továbbá a t. elnökséget, hogy a székesfehérvári kulturmérnöki hivatal útján megfelelő intézkedés történt, a siófoki bolgártelepen nevelendő nagyszámú palántáknak átengedése iránt».

Kiosztottunk Balatonkenesé, Balatonalmádi, Csopak, Balatonarács, Balatonfüred, Aszód, Akali, Somogykiliti, Balatonszemes, Balatonlelle, Balatonboglár, Fonyód, Balatonberény, Hévízszentandrás, Balatongyörök községek lakói között 382 csomag tökmagot, 234 csomag paradicsommagot, 240 csomag sárgadinnyemagot, 148 csomag görögdinnyemagot, 210 csomag hagymamagot, 104 csomag sárgarépmagot, 273 csomag czéklarépmagot, 160 csomag paszternákmagot, 217 csomag zellermagot, 120 csomag ugorkamagot, 546 csomag babot, 186 csomag csemegetengerit, 116 csomag salátamagot, 126 csomag retekmagot, 86 csomag spenótmagot, 45 csomag sóskamagot, 549 csomag paprikamagot. Összesen 3742 csomaggal. Kiosztásra kerül: korai és kései káposztapalántából 30.000 darab; korai és kései karfiolpalántából 10.000 darab; korai és kései kelkáposztából 24.000 darab; korai vöröskáposztapalántából 10.000 darab; korai és kései kalarábpalántából 30.000 darab; zellerpalántából 8000 darab; paradicsom palántából 6000 darab; többféle paprikapalántából 15.000 darab. Összesen 133.000 darab. A mely balatonparti község lakói ezekből a palántákból óhajtanak, ebbeli kívánságukat rendesen kiállított névjegyzék kíséretében küldjék be vagy a Balatoni Szövetséghez Balatonfüredre, vagy a telep kezeléséhez Siófokra. A jelentkezéssel egyidejűleg Siófokra megfelelő számú kosarat is kell küldeni, mert a telep fölösleges kosarakkal nem rendelkezik és csak azokat az igényeket veheti figyelembe, a kik a jelzett értelemben eljárnak.

Az akaratnyi megálló. Közöltük legutóbb, hogy a pusztakarattyai feltételes megállóhely ügyében előterjesztést tettünk. *Bacsinszky* Vladimír dr. üzletvezető e tárgyban a következőket közölte velünk: «A börgönd-tapolczai vonal 16. számú őrháza ugyanis, a hol a vonatoknak természetesen meg kellene állaniuk, 100/00 esésben fekszik, tehát olyan ponton, a hol a vonat megállása, illetőleg megindítása nehézséggel jár, e mellett azonban a vonal még itt olyan élesen is kanyarodik, hogy a vonat megindítása egyenesen veszélylyel járhat, mert ki van téve az elszakadásnak. Forgalmóbiztonsági szempontokból ennél fogva — nagy sajnálatomra — a megállóhely létesítését felsőbb helyen javaslatba nem hozhatom.» Az igazgatóválasztmány *Kmetty* Károly dr. udvari tanácsos, majd *Hegyesfalvy* Lajos dr. miniszteri tanácsos hozzászólása után elhatározta, hogy újabb előterjesztést intéz és pedig *Harkányi* János báró kereskedelemügyi miniszterhez és *Tolnay* Kornél államvasúti elnökgazdátához is, hogy a feltételes megállóhely érdekében való kérést ma-

gukéva tegyék és a hivatkozott őrháztól keletre, a törvényhatósági hídon túl, létesítsenek nyári feltételes megállóhelyet.

Érdekes ünnep Veszprém. A Dunántúli Köz-művelődési Egyesület május hó 21-én tartja *Hor-nig* Károly báró, biboros védnöksége mellett, *Ap-ponyi* Albert gróf, *Berzeviczy* Albert és *Rákosi* Jenő részvételével 25-ik évi ünnepi közgyűlését. A közgyűléssel kapcsolatosan ünnepségeket rendeznek, melynek élén *Óvári* Ferencz dr. Veszprém város orsz. képviselője áll.

Előterjesztések a déli vasúthoz. Az aligai fürdőegyesület aziránt kereste meg a közgyűlést, eszközöljük ki a déli vasútnál, hogy az eddig érvényben volt, de korlátolt időre érvényes déli vasúti jegy-füzetek érvényét az egész esztendőre terjesszék ki azok részére, a kik a Balaton mellett nyaralóval, vagy ingatlannal rendelkeznek. Az őszi és tavaszi forgalom, de a téli sportok kifejlődésére nézve is nagyon czélszerű volna a jegyfűzetek érvényének ezirányú kiterjesztése. — A balatonvilágosiak azon indítványt tették, keresse meg a Szövetség a déli vasút igazgatóságát — tekintettel a jelentékeny számú nyaralótulajdonosra, a kik nemcsak nyáron, hanem ősszel és tavasszal is gyakran keresik meg a fürdőtelepet — hogy a személyvonatokat feltételesen februártól-októberig megállítsák. A közgyűlés mindkét indítványt elfogadta és a megfelelő előterjesztések a déli vasúthoz elmentek.

Szász Károly drnak, az enyingi kerület országos képviselőjének és a képviselőház alelnökének Őfelsége a király a valóságos belső titkos tanácsosi méltóságot adományozta.

Kérelem a műkedvelő fényképészekhez. Olvasóink között bizonyosan sokan lesznek, a kik kedvvel fényképeznek. Kérjük őket, hogy sikerült felvételeikből egy-egy példányt folyóiratunkban való közlés czéljából beküldeni sziveskedjenek. Főként a somogyi partról szeretnénk ebben az esztendőben nagyobb-

Balatónboglár: Báró Schwartzner nyaralója. — Divald és Monostory felv.

számú képet leközzölni. Az egy példányban levő és közlésre átengedett képet kívánatra szívesen juttatjuk vissza sértetlen állapotban.

A balatoni gyermekszanatóriumok. A gyermekszanatórium egyesület igazgató-tanácsa nemrégiben foglalkozott a hadiárva gyámoltásának kérdésével. Az ülésen *Zichy* János gróf bejelentette, hogy a Hohenberg gyermekvédő-alap Siófok szomszédságában, Balatonszabadin 200 ágygyal berendezett gyermekszanatóriumot épít. Ennek a berendezésére 150.000 koronát megszavaztak. Elhatározták, hogy a balaton-almádii gyermekszanatóriumot egy újabb pavillonnal kibővítik, a hadiárva részére. *Nagy Emil* dr. tett jelentést a Szanatórium Egyesület vagyoni helyzetéről. Eszerint az intézet vagyona 1,737.051 korona. *Óvári* Ferenc dr. javaslatára elhatározták, hogy *Szell* Kálmánnak, a magyar gyermekvédelem megteremtőjének szobrot állítanak.

Keszthely ünnepe. Január hó 15-én Keszthelyen nagy ünnepélyt rendezett az *Illés* Ignác dr. törzsorvos parancsnoksága alatt működő tartalékkórház. Az ünnepély fénypontja *Prohászka* Ottokár székesfehérvári püspök pompás beszéde volt. Különösen nagy hatást keltett az előadás következő része:

«Egy gondolatot pendíték meg, mely Magyarországon főleg tíz év előtt csendült, vibrált mindnyájunk szívében, akkor megszállt minket valami csodálatos érzés, hogy szeressük a magyarságot és kivirágzott a hazai föld rögéből egy csodálatos virág és belenőtt a szívünkbe: a tulipán. Ez a tulipán máskor is nőtt, de meg nem értették, ott díszelgett azon a fiókládán, ott láttuk a szegedi bicskán, de nem értettük a szavát, hogy szeresd a fajodat, szeresd a magyart, mentsd meg, segítsd meg, ne folyjon ki a vére és az ereje, nyúlja hóna alá, munkád a tied, házadat csak úgy tartod meg, ha gazdaságilag erős leszel. Ez volt a magyarság tíz év előtti szeretete. Szégyenlem magamat, hogy a tulipán elhervadt, hogy az a szó elnémult, de ma a magyarság szeretete egy más szimbolummal lép elénk, egy más magyar virággal, az árvalányhajjal. Tíz év előtt tulipán, ma árvalányhaj».

Az ünnepélyt *Fodor* Oszkár dr. királyi tanácsos alkalmi beszéde nyitotta meg. Majd *Stephanidesz* Károly és *Komlóssy* Emma fellépte következett. Ezután *Fodor* Oszkár dr. átnyújtotta *Illés* Ignác dr. kórházparancsnok emléklakettjét, szép beszéd kíséretében. A kitüntetett meghatva mondott köszönetet. Ezután következett *Prohászka* püspök beszéde, mit *Schömen* Lajos dr. főhadnagy köszönt meg. Végül *Komlóssy* és *Stephanidesz* gyönyörködtették a közönséget előadásaikkal. Az ünnepély a hadiárva javára 2000 koronát jövedelmezett.

A szőlősgazdák rézgálicz szükséglete. Szövetségünkhöz aggodalmas hangú megkeresések érkeztek, melyekben a balatonmenti szőlősgazdák támogatásunkat, segítségünket kérték, hogy a hatalmas szőlővidék szőlőinek jókarban tartására okvetlen szükséges rézgálicz mennyiséget megkaphassák. A nagy gazdasági érdekekre hivatkozással, előterjesztést tettünk a m. kir. földművelésügyi miniszterhez

mi is, hogy a vidék rézgálicz szükségletét a lehetőséghez mérten biztosítani szíveskedjék. A válasz ez ügyben az, hogy a rendelkezésre álló rézgálicz mennyiséget a törvényhatóságok útján arányosan fogják szétosztani.

Emlék a katonáknak. Keszthelyen január 6-án *Karácsony* Kálmán járási főszolgabíró elnöklése mellett értekezlet folyt le, melyen elhatározták, hogy a háborúban elesett járásbeli katonák emlékét Keszthelyen felállítandó emlékművel megőrokkítik. A kérdés intézésére járási nagybizottságot szerveznek és az előkészítő munkálatok végzésére *Karácsony* Kálmán főszolgabírót és *Bogyay* Elemér honvéd huszárnagyot kérték fel.

A vízáradás. Legutóbb részletesen és minden lényegre kiterjeszkedő módon ismertettük a balatoni vízáradás kérdését. Ez ügyben legutóbb a következő 32.659/V. B—1916. számú miniszteri leirat érkezett:

«A Balaton magas vízállása következtében keletkezett bajok orvoslására vonatkozólag 1915 december hó 15-én a képviselőházban előterjesztett interpellációra adott válaszümban ígéretet tettem, hogy intézkedni fogok aziránt, miszerint mindazon munkálatok, melyek a Balaton magas vízállásának apasztása, nemkülönben a nagy víztömegeknek kártalan levezetése céljából szükségesek és pedig nemcsak a már munkába vett siófok—simontornyai szakaszon, hanem Simontornyától lefelé, egészen a Dunáig terjedő vonalon is, az 1916. és 17-ben tényleg foganatosíttassanak.

Értesítem a szövetséget, miszerint időközben ezen ígéretem megvalósításához szükséges minden intézkedés már megtörtént. Nevezetesen a székesfehérvári kulturmérnöki hivatal elem terjesztette a fentebb megjelölt cél elérése érdekében végrehajtandó munkálatok tervét és költségvetését.

Folyó hó 4-én 31.477. szám alatt kelt rendeletemmel pedig már nemcsak a 4,350.000 K költséggel előirányzott tervet hagytam jóvá, hanem intézkedtem a munkálatoknak részben vállalati, részben házi-kezelésben való végrehajtása iránt is.

A megállapított építési program szerint a 2,800.000 köbméterre tervezett földmozgósítást az eddig munkában volt két szárazkötő helyett négy szárazkötő és egy uszókötő fogja végrehajtani akként, hogy 1917. év végével az összes munka befejezhető legyen.

A folyó évben végrehajtásra váró munkák befejezte után máris elérhető lesz, hogy nagyobb csapadékok esetében a jövő nyár folyamán a mai 10 köbméter helyett 30 köbméter víz lesz állandóan az alsó érdekeltek károsítása nélkül levezethető.

Felkérem a szövetséget, hogy fenti intézkedéseimről az érdekelteket legkiterjedtebb módon értesíteni szíveskedjék.

Budapesten, 1916. évi márczius hó 22-én.

Ghillány s. k.»

A fürdők lisztje. A m. kir. belügyminiszter márczius hó 9-éről kelt 30.369/III. c—1916. számú leira-

tában közölte a Szövetséggel, hogy a balatonmenti fürdőtelepek lisztel való ellátása tárgyában minden szükséges intézkedés megtörtént.

A balatoni körút. Értésülésünk szerint a kereskedelemügyi miniszter a balatoni körút 15—35 kilométer szakaszának kiépítését 320 ezer korona költséggel engedélyezte.

Világok tusáján. Wlassics Tibor tagtársunk háborús verskötete viseli ezt a nevet, rövid idő alatt immár a harmadik kiadásban. A kitűnő versek egy része, tudtunkkal a Balaton partján készült. Felhívjuk reá olvasóink figyelmét. Az érdekes és izléses címlappal ellátott verses kötet 1 koronáért a «Patria» irodalmi vállalatnál kapható. A tiszta jóvedelem a háborús jótékonyság javára szolgál.

Hivatalos értesítések.

A Balaton hivatalos értesítõnket a tagok tagsági díj fejében kapják.

Megjelenik minden hó elsején és a szükséghez képest máskor is. Nem tagok részére előfizetési ár egész esztendőre 8 korona. — Szerkesztőség és kiadóhivatal: Balatonfüredfürdő.

Kiadó- és laptulajdonos: Balatoni Szövetség.

A folyóirat szerkesztésére felügyel: Óvári Ferencz dr. szövetségi ügyvezető alelnök.

Felelős szerkesztő: Cséplő Ernő, szövetségi titkár.

≡ APRÓ HIRDETÉSEK. ≡

Badacsonyi fajborok. Kaszap Árpád vendéglős és szállótulajdonos Badacsony—Hableány, küld postacsomagokban kitűnő badacsonyi fajborokat. Árlappal szívesen szolgál.

Eladó villatelkek. Kisörssön. Badacsonytomaj község határában a kisörsszőlőhegy vasúti megálló körül elterülő remek kilátást nyújtó villatelkek Purgly Pál tulajdonos által (lakik Siófokon) szabad kézből négyzetötenként öt korona átlagárban eladók.

Eladó gyönyörű telek. Balatonfüred fürdőtelepen, a villasorban, a vasúthoz és gőzhajóhoz vezető kikerülhetetlen legfőbb közlekedési útvonalban, a fenyvespark közvetlen közelében 1341 négyszögölnyi különálló területű, három utcára terjedő homlokzattal bíró, fekvésénél fogva felettébb alkalmas nagy szálloda, szanatórium, bérház, áruházak vagy több villa építésére. Jelenleg dúsan termő finom szőlővel van beültetve, rajta ujonnan épített pincze van, melyre azonnal építeni lehet. Bővebb felvilágosítást szíveségből a Balatoni Szövetség irodájához Balatonfüreden.

Müller Béla szobafestő és mázoló

Székesfehérvár, Vásártér 28. sz.

Elvállal mindennemű szakmájába vágó munkát jutányos áron, gondos kivitelben

A balatonparti nyaralás népszerűsítése, a közlekedési viszonyok rendezése csak a fürdőtelepek és községek lakóinak szervezeti szervezkedése útján lehetséges. Addig, míg a Balaton mentén alkalmas gőzpontokon, vagy községekben nem teremtenek fogyasztási szervezeteket, addig az élelmiszerek nehézkes beszerzése miatt mindig sok panasz fog elhangzani. Ha a balatonparti törzslakók és a villatulajdonosok egyesült erővel fogyasztási szervezeteket létesítenek, a nyaralók száma hirtelen felszökik, mert a pihenést és gyógyulást kereső közönség bizalommal fog a balatoni fürdők felé zárandokolni. 8—10.000 korona alaptókével minden községben életképes «Hangya» szervezet szervezhető. Egy-egy üzletrész 25—30—40—50 korona lehet. A «Hangya» szervezeteket most kell szervezni, hogy a fürdőidényben már működhessenek. Felvilágosítások a szervezetekre vonatkozólag a «Hangya» igazgatóságánál, Budapest, IX., Közlaktár-utca 34. szám és a Balatoni Szövetségnél szerezhetők. Az országban 1300 «Hangya» szervezet működik. Ezek összforgalma az 1915. évben 80 millió korona volt.

A Vonatkisérők Országos Otthona tulajdonát képező

„Otthon“-szálloda Balatonkenese

A KÖZSÉG KÖZPONTJÁBAN, a Balaton partjától 100—120 méternyire, a szállodához tartozó parkban fekszik. — 80 minden komforttal berendezett szoba. — Nagy társalgó, kényelmes hall. Fürdőszobák minden emeleten. — A Balatonra épült s a szállodához tartozó kabinok mérsékelt díj ellenében bocsátatnak a szálloda vendégei rendelkezésére. — Külön csónakpark. — Tennis-pályák, stb. — A szállodában elsőrangú étterem van, mely 1500 embert fogadhat be. Az étterem előadások és táncmulatságok tartására is alkalmas és színpaddal is el van látva. — Az étterem előtt a szálloda parkjára és a Balatonra nyíló remek kilátással fedett és nyitott terraszok vannak. — Szobák 3 korona 50 fillértől feljebb. — Olcsó árak! — Penzió. — Csoportos kirándulóknak kedvezményes árak. — Tájékoztatóval és mindennemű felvilágosítással szolgál

az „Otthon“-szálloda

igazgatósága: Balatonkenese.

Hirdetési árak: egész oldalon
egyszeri közlés 100 K, féloldalon
50 K, negyedoldalon 25 K.
Többszöri hirdetésnél megfelelő
engedményt adunk. □□

HÍRDETÉSEK

KÖZSÉGEK ÉS TESTÜLETEK KÖZÉRDEKŰ
HÍRDETÉSEIT DIJMENTESEN KÖZÖLJÜK.

Kishirdetések ára 20 szög 80
fill., ezen túl minden szó 4 fill.
(Ennek értéke előre beküldendő)
Hirdetéseket fölvesz a kiadó-
□ hivatal: Balatonfüreden. □

Lépünk be a Balatoni Szövetségbe!

Alapító díj 200 kor. Rendes tagsági díj évi 8 kor. Pártoló díj évi 5 kor.

Balatonalmádiban nyaraljunk!!!

A fürdőtelep nyaralóban minden kényelem
megtalálható. — Élelmezésről gondoskodás
történt. — Mindennemű tájékoztatást megad:
a fürdőigazgatóság.

LEVELEZŐ-

LAPOK.

Hat változatú, művészi levelezőlapokat adott ki a Balatoni Szövetség. Levelezéseinknél ezeket a levelezőlapokat használjuk. Egy sorozat ára bérmentes küldéssel 30 fillér. Százát a szövetségi tagok 3.50 koronáért kapják □□

Egy modern új, svertes vitorlášhajó, felselyem-vitorlával eladó. Raktáron tart mindenféle nagyságú angol mintára épített csónakokat és szandolinokat. Elfogadja mindenféle csónak és vitorlášhajó javíttását, festését és bérbe kiad csónakokat. *Nyers-csónakda, Keszthely.*

A Balaton mint gyógytényező.

Lenkei Vilmos Dani dr. e czimet viselő érdemes munkája, mely a Balatoni Szövetség kiadásában jelent meg, kimerítő részletességgel és tudományos alapon tárgyalja a Balaton vizének gyógyító kincseit. A könyv bolti ára 3.— korona. — Szövetségi tagok 1.50 korona beküldése mellett bérmentve megkapják □□□□

PANASZ ::

ha van az élelmezésre, a piaci és vendéglői árakra, a kiszolgálásra, közöljük ezt haladéktalanul a Balatoni Szövetséggel Balatonfüreden, mely minden jogos és indokolt panaszt elintéz. Szükséges azonban, hogy tudja a szövetség, ki a panaszos, és ki az, a kire panaszt tesznek? :: ::

NÉZZÜK MEG A TAPOLCZAI TAVASBARLANGOT!

A Balatonvidék egyik legszebb látványossága a Tapolca alatt elterülő tavasbarlang, hova 96 széles lépcsőn jutunk le. A barlang legnagyobb terme a Lóczy-terem, ebből juthatunk a Darányi-terembe. A nagy kiterjedésű barlangsorozat villamosfénnyel van világítva és földalatti patak húzódik rajta keresztül, melyet apró halak százazrei népesítenek be.

Balatonfüred gyógyfürdő.

Vasuti és hajóállomás. — Posta, távirat, telefon. — Erzsébet szanatorium. — Nagy szállók. — Új gyógyfürdő. — Szulfátos, földes, szénsavas, vasas és lithiumos ásványvizek. — Ásványvíz palackozás és szétküldés. — Gyógymechanikai intézet. — Röntgen laboratorium. — Ivókúra. — Szakorvosok. — Gyógyszertár. — Felvilágosítást készséggel ad a fürdőigazgatóság. — Egész éven át nyitva van.

